

179

A P Ž I Ū R O S   P R O T O K O L A S

Vilnius,

1975 m. vasario mėn. 14 d.

Pradėta: 9 val.

Baigta : 12 v. 30 min.

Valstybės saugumo komiteto prie Lietuvos TSR ministrų Tarybos tardymo skyriaus vyr. tardytojas majoras Pilelis VSK prie Lietuvos TSR MT patalpose 177 kabinete, vadovaudamasis Lietuvos TSR BPK 199, 200 ir 203 straipsniais, padariau perduotų VSK prie LTSR MT tardymo skyriui 1975 metų vasario 13 dieną Reginos Genovaitės Sadūnienės dviejų brošiūrų apžiūrą.

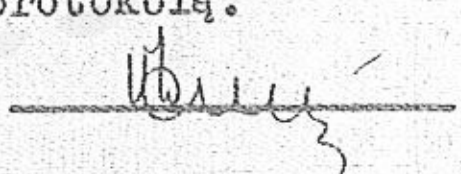

Apžiūra daryta esant akivaizdoje kviestiniams:

Iusienei Vidai, Jurgio,
gyv. Vilniuje

ir

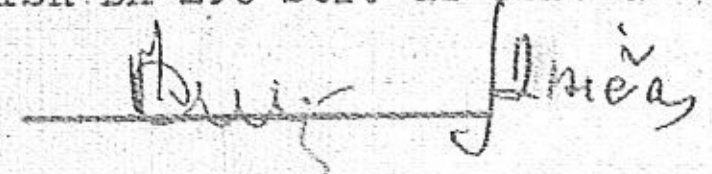
Kuolienei Galinai, Sergiejaus,
gyv. Vilniuje

kuriems išaiškinta jų pareiga patvirtinti apžiūros faktą, turi-
ni ir rezultatus, o taip pat teisė būti akivaizdoje, atliekant
visus tardytojo veiksmus ir daryti dėl jų pastabas, kurios turi
būti įrašomos į apžiūros protokolą.

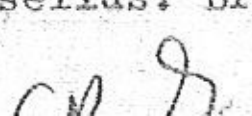
ir dalyvaujant specialistui Lietuvos TSR Mokslų akademijos sek-
toriaus vadovui, istorijos mokslų kandidatui, docentui Jonui
ANIČUI, Juozo s., gyv. Vilniuje
kuris buvo pakviestas sienkiant duoti paaiškinimą dėl apžiūri-
mos literatūros idėjinės politinės krypties.

Specialistui Jonui Aničiui išaiškintos jo teisės ir pa-
reigos, numatytos Lietuvos TSR BPK 152¹ str. ir jis išpėtas dėl
atsakomybės pagal Lietuvos TSR BK 190 str. už žinomai melagingo
paaiškinimo davimą.

Apžiūros metu N u s t a t y t a s:

1. Viena 21 x 16 cm išmėtos 28 lapų brošiūra, įsegta
siulu į mėlynos spalvos polietileninius viršelius. Brošiūros

14

2: 150
tekstas lietuvių kalba pradžioje atspausdintas rašomąja mašinėle, o po to nukopijuotas elektrografiniu dauginimo aparatu.

Brošiūros tituliname lape užrašyta: Lietuvos katalikų bažnyčios kronika" Nr.8 1973 m."

Brošiūros tekstas prasideda žodžiais: "Italų žurnalistas Lietuvoje..." ir baigiasi: "...atrėžė auklėtoja Česnienė".

Specialistas Jonas Aničas dėl jam pateiktos brošiūros "Lietuvos katalikų bažnyčios kronika" Nr.8 davė sekantį paaiškinimą.

Rašiny's yra žalingas tiek ideologiškai, tiek ir politiškai. Juo siekiama sukiršinti tikinčiuosius prieš ateistus, skiepyti tikintiesiems nepasitikėjimą ir net neapykantą Tarybų valdžiai, jos įstatymams religinių kultų klausimais. To tikslu tendencingai šmeižikiškai atsiliepiama apie centrinių ir vietinių valdžios organų politiką religijos ir bažnyčios atžvilgiu, melagingai nušviečiama tikinčiųjų padėtis Lietuvos TSR. Rašinyje teigiama:

"Kiek daug tarybinė valdžia deda pastangų, kad užgniaužtų religinę mintį". (p.13).

"Dabar Lietuvoje tikinčiojo žmogaus dalia yra blogesnė, negu kžkada baudžiauninko". (p.3).

"...nėra pasaulyje kitos valstybės (turima galvoje Tarybų Sąjunga - J.A.), kuri taip kištusi į bažnyčios gyvenimą". (p.9).

Buržuazinio nacionalizmo ir antitarybiškumo dvasia persunkta medžiaga, liečianti Šiaulių rajono Meškuičių piliakalnį. Rašinio autoriai tariamai tikinčiųjų vardu šmeižikiškai teigia: "...ir baudžiavos laikais buvo galima švęsti sekmadienį, o prie Tarybų valdžios norima, kad ier ištisus metus, kaip vergai dirbtume". (p.34).

Rašinyje yra tiesioginių tikinčiųjų kurstymų prieš socialistinę valstybę. Rašinio autoriai, pavyzdžiui, kelia tokį klausimą "Ar gali Lietuvoje tikintieji gerbti tokia valdžią, kuri taikos karalienės garbei pašvęstą šventovę išniekino". (p.35).

2: Viena 19 x 14 cm išmėtos 22 lapų brošiūra, įsegta kaproniniu siūlu į mėlynos spalvos polietileno viršelius. Brošiūros tekstas lietuvių kalba pradžioje atspausdintas rašomąja mašinėle, o po to nukopijuotas elektrografiniu dauginimo aparatu.

Brošiūros tituliname lape užrašyta: "K. Naseckas šviesos nešėjai 1973 m."

Chew

151

Brošiūros tekstas prasideda žodžiais: "Roma, kurioje gyvena balta sutana dėvįs senelis..." ir baigiasi: "...įpareigojimą būti antruoju Kristumi".

Brošiūra yra religinio turinio. Joje ištisai liaupsinama įvairūs kunigai, kaip vieninteliai liaudies masių "švietėjai". Brošiūroje iškreiptai ir tendencingai vaizduojama tarybinė tikrovė: "Kai udraudžiama mokyti vaikus religijos, atsiranda drąsuolių, kurie nepaiso šio draudimo ir eina už tai į kalėjimus - kun. A. Šeškevičius (Dubingių klebonas 1970), kunigai Juozas Zdebskis ir Prosperas Bubnys (1971)".

Protokolas perskaitytas, užrašytas teisingai, pastabų ir pareiškimų neturime.

Kviestiniai: 1. _____

2. _____

Specialistas: _____

VSK prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos
tardymo skyriaus vyr. tardytojas
majoras - _____

V. Pilelis